

Ropa i miedź w górach Harzu

Koło Poznań zorganizowało wyjazd naukowo-techniczny pt. „Historia eksploatacji ropy naftowej i rud miedzi w rejonie gór Harzu” w dniach 1-2 września.

Grupa odwiedziła średniowieczne miasto Goslar, które wraz z kopalnią Rammelsberg zostało w 1992 r. wpisane na listę światowego dziedzictwa kulturowego UNESCO. W Rammelsberg, dawniej kopalni rudy miedzi, cynku, srebra i ołowiu, wydobyto w sumie ok. 30 milionów ton rud. Głównym powodem zakończenia eksploatacji było wyczerpanie zasobów surowców.

Tysiąc lat wydobywania

Kopalnia ta jako jedyna kopalnia rudy na świecie pracowała nieprzerwanie przez ponad 1000 lat. Zwiedziliśmy ją pieszo, pokonując system sztolni Roedera i chodników wydrążonych w XIII w. za pomocą „pyrlika i żelazka”. Zadaniem ich było doprowadzenie wody w głąb góry i napędzenie czterech wielkich kół. Dwa z nich służyły do wydobywania urobku, a dwa pozostałe do odwadniania kopalni. Pierwszy raz energię elektryczną do wydobywania rud zastosowano w 1911 r. w szybie Richtschacht. Dodatkowo zwiedziliśmy budynki wystawowe muzeum

Eksploatację w kopalni Rammelsberg rozpoczęto w 968 r., po ponad 1000 latach nieprzerwanej pracy kopalnia w 1988 r. została zamknięta, a następnie przekształcona w muzeum, które odwiedzili członkowie Koła Poznań. Fot. archiwum Koła Poznań

znajdujące się na terenie dawnego powierzchniowego zakładu Rammelsberg, w których prezentowane są wystawy z zakresu geologii i kultury górnictwa Harzu.

Ropa w Wietze

Kolejnym punktem programu było muzeum ropy naftowej w Wietze zlokalizowane

na obszarze kopalni funkcjonującej w latach 1859-1963, w której eksploatowano ropę naftową metodą otworową i metodami górnictwa podziemnego (szyby, chodniki).

Na złożu zlokalizowanym na wysadzie solnym odwiercono ok. 2 tysiące otworów wiertniczych. Głównym horyzontem produkcyjnym złoża były piaski roponośne dolnej

kredy, z których w latach 1918÷1963 wydobyto ok. 1 mln ton ropy naftowej. W stosowanych na złożu Wietze podziemnych technologiach eksploatacji ropy naftowej należy wyróżnić dwa podstawowe sposoby. Pierwszy to eksploatacja ropy chodnikowymi wyrobiskami górnictwa powodującymi zwiększony drenaż ropy naftowej – odwodnienie. Drugi, to eksploatacja piasków roponośnych systemem ścianowym i odzyskiwanie ropy na powierzchni poprzez przeróbkę piasków metodami termicznymi.

Eksploatacja górnictwa została umożliwiona dzięki wydrążeniu szybu o głębokości 250 m oraz utworzeniem na głębokości 222 m i 246 m głównych poziomów wydobywczych wraz z wyrobiskami (sztolniami) drenażowymi. Sieć podziemnych wyrobisk górnictwa znajduje się w przedziale głębokościowym 180÷340 m i zajmuje obszar 74 ha. Według danych muzeum ich długość do 1963 r. wynosiła ok. 100 km.

W drodze powrotnej do Polski członkowie SITP NiG zatrzymali się w Spreewaldzie, gdzie podczas rejsu z łodzi podziwiali rezerwat biosfery wpisany na listę UNESCO.

Andrzej Gęsicki
Przewodniczący Koła Poznań

Uczestnicy wyjazdu odwiedzili muzeum ropy naftowej w Wietze, które funkcjonuje od 1970 r. Fot. archiwum Koła Poznań